

Tussenrapportage 2021

rapportage over de activiteiten en begroting
van de regionale portefeuillehoudersoverleggen

Ruimte en Landschap,
Bereikbaarheid,
Duurzaamheid,
Economie,
Wonen

Ambtelijk Coördinatieteam Zaanstreek-Waterland (ACT)
juni 2021

Ruimte en Landschap

Naam PHO	Ruimte en Landschap
Voorzitter(s) <i>(de regionale pfh op dit thema)</i>	Astrid van de Weijenberg (Waterland) Landschap Thijs Kroese (Purmerend) Ruimte
Themasecretaris <i>inhoudelijk en logistiek</i>	Fulco van den Berg (Waterland), Landschap Cees van Wijnen (Purmerend/Beemster), Ruimte
Ondersteunend gemeentesecretaris	Cis Apeldoorn (Zaanstad), Landschap Gerda Blom (Purmerend), Ruimte
Verwachte onderwerpen	1. Regionale Bestuurlijke- en ambtelijke bijeenkomsten, conferenties; 2. Opstellen van Landschapsvisie en uitvoeringsagenda Zaanstreek-Waterland; 3. Implementatie Verstedelijkingsstrategie (Rijk/Regio) en coördinatie ZaWa; 4. Opstellen van gebiedsontwikkelingen rond OV knooppunten in het kader van Bereikbare Steden (Versnellingsopgave Woningbouw); 5. Gezamenlijke regionale aanpak m.b.t. o.a. Omgevingsverordening, Gebiedsvisie, RES; 6. Verbinding tussen MRA Klimaatadaptatie en Klimaatadaptatie ZaWa; 7. Regie op integraliteit tussen thema's.
Voortgang op de onderwerpen	Ad1. Er is op dit moment een ambtelijke conferentie in voorbereiding i.s.m. de provincie. Hier zullen wellicht ook bestuurders voor worden uitgenodigd. De planning is dat het in het najaar gaat plaatsvinden. Ad2. Nu de propositie en de diverse beleids- en analyses en onderzoeken bekend zijn wordt er op dit moment, een onderzoek opgezet naar de governance van het landschap en de rol die de regio daarbinnen kan spelen. Met name zal daarbij de aandacht uitgaan naar het Integraal Gebiedsprogramma Laag Holland. Welke bijdrage kan de regio daaraan leveren? De verwachting is dat er in het najaar een concreet concept-onderzoek ligt. Ad3. Op dit moment ligt het Verstedelijkingsconcept versie 2 in de colleges en in juni bij de raden voor wensen en opvattingen. Dit gaat resulteren in versie 3 welke bij het Rijk en regio op de bestuurlijke tafels komt te liggen (BO MIRT). De planning is dat versie 3 in januari/februari 2022 ter besluitvorming in de raden behandeld gaat worden. De definitieve versie zal dan onderdeel worden van NOVI en de Agenda Noord West Nederland en structureel onderdeel worden van de integrale bestuurlijke agenda's in de MRA platforms en regio's. Ad4. Het inrichten van de gebiedsplannen zijn op dit moment in volle gang. In Zaanstad en Purmerend zijn twee gebiedsteams ingericht. In samenwerking met het Rijk, provincie en de VRA zijn wij de gebiedsplannen aan het opstellen en is er een propositie gemaakt voor de onderhandeling bij de het nieuwe kabinet. Ad5. De RES 1.0 is gezamenlijk aangeboden en de raden hebben deze in mei/juni vastgesteld. Op dit moment loopt de regionale bestuurlijke zienswijze Omgevingsverordening en zal deze voor 18 juni worden ingeleverd. Er zijn nog geen afspraken gemaakt voor een regionale Omgevingsvisie/Gebiedsvisie.

	Ad6. Het regionale Klimaatadaptatieplan en de lokale Klimaatadaptatieplannen zijn nagenoeg vastgesteld in de raden. Daarnaast heeft de MRA ook Klimaatbestendig Nieuwbouw vastgesteld welke weer gekoppeld zijn aan elkaar. Hier loopt nu een vervolg traject voor het opstellen van een Intentieovereenkomst met externe partners. De verwachting is dat deze in het najaar kan worden ondertekend. Ad7. Door middel van gezamenlijke ambtelijke en bestuurlijke overleggen regelmatig te organiseren en elkaar uit te nodigen bij regionale overleggen, heeft Ruimte/Landschap een centrale rol voor wat betreft het bevorderen van de samenhang tussen ruimtelijke opgaven en de afstemming daarover. Dit is inmiddels regulier werk geworden.
--	---

Bereikbaarheid

Naam PHO	Bereikbaarheid
Voorzitter(s) <i>(de regionale pfh op dit thema)</i>	Rosemarijn Dral (Oostzaan)
Themasecretaris <i>inhoudelijk en logistiek</i>	Waarnemend Yusuf Bicer tot 1 juli, daarna Desiré Peters (beiden Zaanstad)
Ondersteunend gemeentesecretaris	Annelies van den Assem (Oostzaan)
Verwachte onderwerpen	1. Strategische Agenda (januari) 2. Uitvoeringsagenda t.b.v. prioritering (Q2) 3. Gezamenlijke lobby voor goede noord-zuid OV-verbindingen
Voortgang op de onderwerpen	De afgelopen periode zijn we aan de slag gegaan met de Strategische agenda Bereikbaarheid Zaanstreek-Waterland 2021-2040. Deze wordt in het PHO van 23 juni 2021 vastgesteld. In deze agenda staat onze gedeelde mobiliteitsopgave inclusief gezamenlijke lobby. We hebben hiervoor contact met de vervoerregio en sluiten baan bij de Strategische visie van de provincie Noord-Holland. Aan deze agenda koppelen we een actielijst. De komende acties worden uitgewerkt: 1. Gezamenlijke lobby voor goede Noord-Zuid OV-verbindingen. 2. Sterke OV-concessie ZaWa 3. Ondertunneling N247 4. Impuls voor elektrisch vervoer door meer oplaadinfrastructuur 5. Verkenning regionaal deelsysteem 6. Regionale werkgeversaanpak 7. ZaWa-ondernemers klaarstomen voor Amsterdam Autoluw en Zero Emission. 8. Marketing/Positionering van OV-productt

Duurzaamheid

Naam PHO	Duurzaamheid
Voorzitter(s) (de regionale pfh op dit thema)	Annette Baerveldt (Zaanstad)
Themasecretaris inhoudelijk en logistiek	Maria Santman (Zaanstad)
Ondersteunend gemeentesecretaris	Duurzaamheid: Cis Apeldoorn (Zaanstad) RES: Hans van der Woude (Edam-Volendam)
Verwachte onderwerpen	Duurzaamheid is een integraal onderdeel van alle actiethema's en heeft daarom veel links met andere PHO's. Vanuit integraliteit wordt in het PHO Duurzaamheid gewerkt aan: Regionale Energiestrategie (RES), Warmtetransitie (biogrondstoffen, geothermie, aquathermie en riothermie), Energiegebruik minderen, Circulariteit en Klimaatadaptatie
Voortgang op de onderwerpen	<i>Overall</i> Gestart is met een AO Duurzaamheid Zaanstreek-Waterland, puur gericht op kennisdeling en pilots. In het BO Duurzaamheid Zaanstreek-Waterland vindt ook een bredere uitwisseling plaats en is er meer aandacht voor kennisdelen, naast de bespreking van de input ten behoeve van het MRA Duurzaamheid. <i>Regionale Energie Strategie Noord-Holland Zuid (RES 1.0 NHZ)</i> In het kader van de RES is in de regio intensief samengewerkt en als Zaanstreek-Waterland een gezamenlijke input geleverd. Waar nodig is gezamenlijk opgetrokken, o.a. bij de Noorder IJ-plas. Ook communicatie is regionaal opgepakt, o.a. met een regionale communicatiestrategie, communicatie rond regionale en lokale bijeenkomsten en monitoring sociale media. In mei-juni 2021 vindt in de diverse raden besluitvorming plaats over de RES 1.0. <i>Warmtetransitie in de wijken</i> Met elkaar leren over potentiële warmtebronnen, zoals geothermie en aquathermie, heeft centraal gestaan, waarbij zowel naar inhoudelijke als procedurele aspecten (zoals opsporingsvergunningen geothermie) is gekeken. <i>Energieverbruik verminderen</i> Er wordt samengewerkt op het gebied van energiebesparing door gezamenlijk subsidies aan te vragen en ondersteuning te organiseren voor burgers, die willen verduurzamen. <i>Circulariteit</i> De gemeenten werken aan circulariteit volgens het MRA programma. Daarin wordt gewerkt aan betere samenwerking en afstemming in de regio. Er vindt afstemming plaats op de aankomende green deals (MRA green deal houtbouw) en kennis gedeeld over diverse thema's o.a. houtbouw, circulair inkopen. <i>Klimaatadaptatie</i> In de gehele regio zijn/worden lokale Uitvoeringsplannen klimaatadaptatie 2021-2026 opgesteld, waarin het Regionaal Uitvoeringsplan Zaanstreek-Waterland 2021-2024 is opgenomen. Deze plannen liggen nu ter vaststelling bij de diverse raden. Meer info over wat regionaal speelt, o.a. in Zaanstreek-Waterland staat op de website Samenblauwgroen.nl (gehost door HHNK). is ook de regionale informatie Zaanstreek-Waterland. Voor het tot uitvoer brengen van de regionale uitvoeringsagenda wordt gewerkt aan een voorstel voor externe inhuur om de voortgang in de acties te houden. De deelname aan het MRA Basisveiligheidsniveau voor klimaatbestendige gebiedsontwikkeling is in voorbereiding.

Economische Zaken

Naam PHO	Economie c.a.
Voorzitter(s) (de regionale pfh op dit thema)	H. Schütt (Edam-Volendam)
Themasecretaris inhoudelijk en logistiek	G.J. Rep (Edam-Volendam)
Ondersteunend gemeentesecretaris	R. Kool (Wormerland)
Verwachte onderwerpen	1. Versterken toerisme Zaanstreek-Waterland 2. Ruimte voor bedrijvigheid 3. Scholing en arbeidsmarkt 4. Verduurzaming en energietransitie 5. Innovatieve bevordering
Voortgang op de onderwerpen	Helaas hebben we nog altijd te maken met de effecten van de 'Covid-19 crisis'. Hierdoor is het lastiger projecten op te pakken en tot uitvoering te brengen. De verwachting is dat daardoor projecten pas na het zomerreces opgepakt kunnen worden, terwijl de start daarvan voorzien was in het eerste halfjaar van 2021. Ad 1: Op dit moment wordt sterk ingezet op het watertoerisme, waarbij de koppeling met andere vormen van toerisme wordt opgepakt. Binnenkort volgt een presentatie in het PHO door dhr. Vrolijk van projectbureau Vrolijk, die een voorstel uitwerkt met de 'toerisme-ambtenaren'. Ook wordt er nog met een vertegenwoordiging van het bedrijfsleven gesproken. Ad 2: EZ is betrokken zowel in het Plabeka-overleg, als bij de ontwikkeling van de Verstedelijkingsstrategie. Er bestaat zorg in onze regio dat bij het ontwikkelen en creëren van ruimte voor woningen, de mogelijkheden voor bedrijven over het hoofd worden gezien. Bestuurlijk is aangegeven dat het zo zou moeten zijn dat voor iedere nieuwe woning ook een nieuwe arbeidsplaats moet worden gecreëerd. Het onderzoek naar een uitbreiding van de bedrijventerreinen in de driehoek Waterland-Edam-Volendam-Purmerend is begin 2021 opgestart. De uitkomsten zullen nog dit jaar bekend zijn. Ad 3: In Zaanstreek-Waterland zijn inmiddels maandelijks ambtelijke overleggen met medewerkers van Economische Zaken en vanuit het Sociaal Domein. Het onderdeel Onderwijs en Arbeidsmarkt wordt naast de MRA-samenwerking ook opgepakt met de Provincie Noord-Holland. De verwachting is dat gemeenten en provincie in de 2de helft van 2021 een werkconferentie gaan organiseren en nadere en concrete afspraken zullen maken over de aanpak van dit thema. Ad 4: Op dit gebied zijn de pijlen van Zaanstreek-Waterland vanuit EZ met name gericht op de doorontwikkeling van Houtbouw. Inmiddels heeft Houtbouw ook een plek gekregen in het landelijke groei- en investeringsfonds, en worden volgens het Triple Helix model plannen en acties ontwikkeld. Ad 5: De op te richten ROM MRA/NHN richt zich met name op duurzaam herstel en innovatieve plannen ten behoeve van bedrijven die zowel innovatief als duurzaam (en gericht op circulaire projecten) actief zijn. Indien het niet mogelijk is middelen te krijgen op de financiële markt, kunnen zij onder voorwaarden een beroep doen op de ROM. Op dit moment liggen de voorstellen voor de oprichting van de ROM bij de colleges en gemeenteraden in Zaanstreek-Waterland, er wordt naar gestreefd deze per 1 juli of 1 oktober 2021 formeel op te richten.

Wonen

Naam PHO	Wonen
Voorzitter(s) <i>(de regionale pfh op dit thema)</i>	Songül Mutluer (Zaanstad)
Themasecretaris <i>inhoudelijk en logistiek</i>	Willeke Koops (Zaanstad)
Ondersteunend gemeentesecretaris	Cis Apeldoorn (Zaanstad)
Verwachte onderwerpen	1. Versnelling en programmering woningbouw, 2. wijziging systematiek woonruimteverdeling, 3. stimuleren doorstroming senioren, 4. woonakkoord met provincie Noord-Holland
Voortgang op de onderwerpen	1. Dit is een doorlopend proces. Belangrijkste opgave voor Zaanstreek-Waterland is de zachte plancapaciteit (30.000 woningen tot 2030) om te zetten in harde plannen en tot realisatie te komen. In het woonakkoord wordt afgesproken de voortgang van nieuwbouw en programmering jaarlijks bestuurlijk te bespreken met de provincie. 2. De beleidskeuzes zijn vastgesteld. Planning is dat deze keuzes in Q3 worden belegd in nieuwe huisvestingsverordeningen. 3. Per 1 juli gaat de pilot in werking. 4. Planning is dat het woonakkoord op 29 juni door BW's en GS wordt vastgesteld.

Financiën tussenstand 17 juni

Voor 2021 zijn door de PHO veel activiteiten begroot, met in totaal een waarde van € 1 mln. We constateren dat halverwege juni slechts een bedrag van 0,2 mln is besteed. Met name de PHO Wonen, Economie en Duurzaamheid kennen een grote onderbesteding.

Op basis van de begroting 2021 is geconstateerd dat het beschikbare regionale budget (de voormalig SRA-gelden) na 2021 uitgeput zou zijn, mits de begroting ook daadwerkelijk uitgevoerd wordt. Daar zijn we vanuit gegaan.

Omdat er voor 2022 en volgende jaren onvoldoende budget zou zijn voor regionale activiteiten, is er mei jl. een voorstel gestuurd naar alle colleges om een nieuw regionaal budget te organiseren van ongeveer € 340.000 per jaar voor de hele regio. Dit voorstel is al in enkele colleges behandeld en akkoord bevonden. Pas nadat alle colleges akkoord zijn, kan het voorstel bij alle gemeenten in de begroting opgenomen worden.

Als de onderbesteding over 2021 blijft bestaan, dan zal een deel van het budget nog beschikbaar zijn voor 2022. In dat geval hoeft pas in de begrotingen van 2023 en volgende jaren nieuw budget opgenomen te worden voor regionale activiteiten.

Aan de themasecretarissen en voorzitters van de PHO zal gevraagd worden om op korte termijn een scherpe prognose te maken voor de rest van 2021, welke budgetten nog daadwerkelijk uitgegeven gaan worden. Op basis daarvan zullen de colleges geïnformeerd worden of de aanvraag voor nieuw regionaal budget al in de begroting 2022 opgenomen moet worden, of dat gewacht kan worden tot de begroting 2023.

Bedragen in €	2021			TOTAAL
Beschikbare eenmalige middelen SRA/ Vervoerregio	Begroting	Realisatie	Begr vs. Real	Realisatie
Startbedrag 1.793.686	(concept 7-1-2021)			(2018-2021)
Bestedingen 2018 / 2019		466.385		
Bestedingen 2020		178.027		
Bestedingen 2021	1.009.500	204.334	-805.166	
Totaal besteed t/m jaar:		848.746		848.746
Resterende middelen per *:	31-12-2021	139.774		
Bedragen in €	Begroting	Realisatie	Begr vs. Real	Realisatie
Acties / thema's / projecten	2021	2021	2021	TOTAAL
Wonen				
1. Versnelling en programmering woningbouw (dashboard)	25.000	26.110	1.110	153.206
2. Herziening syst. woonruimteverd. - portal situatiepunten en communicatie	110.000	23.169	-86.831	37.097
3. Stimuleren doorstroming senioren (netto kosten, na 50% subsidie)	180.000	1.206	-178.794	21.316
4. Woonakkoord (netto kosten, na 50% subsidie)	5.000	3.668	-1.333	8.884
5. Reg. verkenning opvang asielzoekers	80.000	18.480	-61.520	18.480
Wonen totaal	400.000	72.632	-327.368	238.983
Economie, Toerisme en Onderwijs/Arbeidsmarkt				
1. Versterken toerisme Zaanstreek-Waterland	140.000	20.120	-119.880	40.720
1.1 Flexibele fietsverhuur regio ZaWa	20.000	0	-20.000	0
1.2 Bijdrage aansluiting "Ode aan het Landschap"	30.000	10.210	-19.790	10.210
1.3 Onderzoek naar kansen waterrecreatie	20.000	9.910	-10.090	9.910
1.3 Uitvoering quickwins (cofin.) onderzoek waterrecreatie	40.000	0	-40.000	0
1.4. Onderzoek/ oplossingen coronaherstelfase toer./recr. sector	30.000	0	-30.000	20.600
2. Ruimte voor bedrijvigheid	176.500	76.212	-100.288	134.876
2.1 Startersloket online (incl. Zaanstad)	60.000	56.654	-3.346	56.654
2.1 'Offline' aanbod Startersloket post-coronafase	25.000	0	-25.000	26.509
2.2 Vervolg regionaal onderzoek werklocaties	44.000	9.000	-35.000	30.000
2.2 Samenwerkingsagenda/ doorontw. regionaal bedrijvenloket	25.000	0	-25.000	0
2.3 Ontwikkelen Coronadashboard	3.500	0	-3.500	0
2.4 Structureel overleg ondernemersverenigingen	0	0	0	0
2.5 Regionale detailhandelsvisie	19.000	10.558	-8.442	21.712
3. Scholing en arbeidsmarkt	50.000	0	-50.000	211.668
3.1 PurmerValley regionaal inbedden/ samenwerking onderwijs en aansluiting Zaan-campus	25.000	0	-25.000	211.668
3.2 Samenwerking onderwijs/bedrijfsleven Houtbouw	25.000	0	-25.000	0
4. Verduurzaming en energietransitie	15.000	0	-15.000	0
4.1 Besluit MRA Invest en deelname ROM	0	0	0	0
4.2 Aanhaken regionaal bedrijfsleven MRA Invest	0	0	0	0
4.3 Duurzaam bouwloket bedrijven	15.000	0	-15.000	0
5. Innovatiebevordering (m.i.v. 2022)	0	0	0	0
5.1 Aansluiting bij Voedsel Verbindt vanaf 2022	0	0	0	0
5.2 Streekproducten gemeentelijke organisatie	0	0	0	0
Economie, Toerisme en Onderwijs/Arbeidsmarkt totaal	381.500	96.332	-285.168	387.264
Ruimtelijke ontwikkeling/ Metropolaan Landschap				
Organiseren van bijeenkomsten, conferenties, werkateliers	30.000	0	-30.000	27.758
Opstellen regionale visie landschap (100K, gaat niet door)	0	0	0	0
Bijdrage aan de gebiedscommissie Laag Holland inclusief werkplan	0	0	0	0
Bereikbaarheid groen buitengebied verbeteren/ beleving landschap			0	0
RO/Landschap Totaal	30.000	0	-30.000	27.758
Duurzaamheid				
Klimaatadaptie:				
-gezamenlijke visie op het landschap	0	0	0	0
-voorw. toek.bestendig bouwen (natuurintesisef/klimaatrobuust)	40.000	0	-40.000	0
-onderzoek kwetsbaarheid bij overstroming	100.000	0	-100.000	0
Regionale Energie Strategie	53.000	20.370	-32.630	159.740
Duurzaamheid totaal	193.000	20.370	-172.630	159.740
Bereikbaarheid (2021: kosten vallen onder Vervoerregio)				
Projectvoorstel Knooppunten langs de Hoornselsijn	0	15.000	15.000	35.000
Wordt nog geïnventariseerd				
Bereikbaarheid totaal	0	15.000	15.000	35.000
Overige kosten				
Project regionaal logeerhuis -Respijtzorg/logeerplekken (WMO)-(70K in 2021)	0	0	0	0
Opstellen propositie	5.000	0	-5.000	0
Overige kosten	5.000	0	-5.000	0
TOTAAL	1.009.500	204.334	-805.166	848.746